

2775

6958

VI. SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU TOWARZYSTWA
DLA POPIERANIA
POLSKIEJ NAUKI ROLNICTWA
ZA ROK 1907.

KRAKÓW

NAKŁADEM TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA POLSKIEJ NAUKI ROLNICTWA.
DRUKARNIA UNIwersYTETU JAGIELL. POD ZARZĄDEM J. FILIPOWSKIEGO.
1908.

VI. SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU TOWARZYSTWA
DLA POPIERANIA
POLSKIEJ NAUKI ROLNICTWA
ZA ROK 1907.

KRAKÓW

NAKŁADEM TOWARZYSTWA DLA POPIERANIA POLSKIEJ NAUKI ROLNICTWA.
DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELL. POD ZARZĄDEM J. FILIPOWSKIEGO.
1908.

W. SPFAWOLD
MILWAUKEE
PUBLISHED BY
W. SPFAWOLD

W. SPFAWOLD
MILWAUKEE
PUBLISHED BY
W. SPFAWOLD

W ciągu roku sprawozdawczego 1907 Wydział Towarzystwa dla popierania polskiej nauki rolnictwa wydał dwa zeszyty tomu III-go *Roczników nauk rolniczych*.

W miesiącu maju 1907 r. dostarczyliśmy członkom Towarzystwa pierwszy zeszyt III-go tomu *Roczników nauk rolniczych*, zawierający następujące rozprawy:

1) Prof. Dra Stefana Jentysa: »Wartość rolnicza nowych odmian ziemniaków na podstawie prób w latach 1903 i 1904«.

2) Dra Adama Krzyżanowskiego »Subwencya«.

3) Dra Seweryna Krzemieniewskiego: »Próby podniesienia uprawy łąk i pastwisk w Tatrach. (Zesatwienie prac wykonanych w latach 1900—1906)«.

Zeszyt ten ukazał się jako wolumen objętości str. 221.

W następnym miesiącu ukazał się drugi zeszyt tomu III-go *Roczników nauk rolniczych*, jako wolumen objętości stron 22, w którym zamieszczono prace:

1) Dra Ignacego Kosińskiego: »Wpływ związków azotu na wzrost roślin kiełkujących«.

2) Prof. Dra Stefana Jentysa: »O istocie chemicznej i budowie skrobi«.

3) Prof. Dra Kazimierza Miczyńskiego: »Studia nad krzyżowaniem odmian pszenicy«.

4) Prof. Dra Stefana Jentysa: »O niedokładności oznaczeń rozpuszczalnego kwasu fosforowego w tomasynach«.

5) Prof. Dra Kazimierza Miczyńskiego: »Przyrząd do mierzenia tężości słomy«.

6) Kronika zakładów naukowych i doświadczalnych.

Wysyłając ten zeszyt, dołączyliśmy do niego sprawozdanie V. z czynności Wydziału za r. 1906.

Powyższe zeszyty wydano w ilości po 800 egzemplarzy.

Nadto Wydział w r. 1907 udzielił Dr. St. Serkowskiemu subwencji w kwocie 250 k. na wydanie jego pracy p. t. »Mleko i mleczarstwo«, z tem zastrzeżeniem, że na stronicy tytułowej zaznaczy autor, iż dzieło wydano z zasiłkiem Towarzystwa dla popierania polskiej nauki rolnictwa.

W ciągu roku 1907 przystąpili do Towarzystwa:

a) jako członkowie dożywotni: Prof. Dr. Kazimierz Rogoyski.

b) jako członkowie zwyczajni:

1) Biedrzycki Stefan,	11) Luniewski Antoni,
2) Prof. Dr. Blauth Jan,	12) Pragłowski Aleksander,
3) Błoński Franciszek,	13) Raczyński,
4) Boczkowski Czesław,	14) Ks. Radziwiłłówna Taida,
5) Buczyński Tomasz,	15) Skąpski Jan,
6) Dunikowski Stefan,	16) Wilczyński Władysław,
7) Froń J.,	17) Wnukowski Lucyan,
8) Kaczkowski Władysław,	18) Zawodowy Związek cukrowni w Królestwie polskiem.
9) Kąkolewski Witold,	
10) von Lortsch Adolf,	

Wydział Towarzystwa otrzymał w ciągu sprawozdawczego roku wiadomość o zgonie z pomiędzy **członków dożywotnich**: Stanisława Chełchowskiego, jednego z inicjatorów i pierwszych założycieli Towarzystwa dla popierania nauki rolnictwa, prezesa centralnego Towarzystwa rolniczego w Warszawie, niestrudzonego pracownika na niwie rodzimego rolnictwa, znanego z wielkich zasług swoich na tem polu w całym naszym kraju; nadto z pośród **członków zwyczajnych**: Mieczysława Dzierżawskiego, Władysława Jagiełłowicza, Władysława Lubomęskiego i hr. Bronisława Starzeńskiego. Ś. p. Władysław Lubomęski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, wielce zasłużony zarówno jako długoletni przewodnik młodzieży rolniczej, jakoteż jako działacz w obu towarzystwach rolniczych w Galicyi, był od założenia Towarzystwa członkiem ściślejszego Komitetu redakcyjnego *Roczników nauk rolniczych*.

Wystąpili z Towarzystwa:

1) Bagniewski Michał,	14) Nawrocki Sylwin,
2) Brodnicki Julian,	15) Pawiński Leon,
3) Czajkowski Stanisław,	16) Raczkowski Feliks,
4) Helblich Stefan,	17) Rewieński Zygmunt,
5) Hulanicki Kajetan,	18) Rudziński Dyonizy,
6) Kosko Jan,	19) Trzeciński Edward,
7) Kosko Marya,	20) Tylicki Stanisław,
8) Koziński Wincenty,	21) Wilski Ignacy,
9) Dr. Włodzimierz Kozłowski,	22) Wojno Franciszek,
10) Kółko roln. sandomierskie,	23) Znoliński Józef,
11) Kudelka Szczęsny,	24) Żaboklicki Konstanty,
12) Maślakiewicz Antoni,	25) Żegilewicz.
13) Milewski Michał,	

Z wymienionych powyżej 25 członków zwyczajnych, 22 mieszka w zaborze rosyjskim. Większą część tych członków musieliśmy z przykrością na podstawie § 7 statutu lit. b) wykreślić z powodu nieopłacania wkładek.

Dotychczasowy członek zwyczajny Prof. Dr. Kazimierz Rogoyski złożył część wkładki członka dożywotniego.

W ciągu zatem roku 1907:

członków dożywotnich	przybyło	1,	ubyło	1
» zwyczajnych	»	18,	»	30.

Z końcem r. 1906 (31 grudnia) liczba członków wynosiła

dożywotnich, którzy złożyli pełną wkładkę	53
zwyczajnych	270
Razem członków .	323

Z końcem r. 1907 (31 grudnia) liczba członków wynosiła:

dożywotnich, którzy złożyli pełną wkładkę	52
» » » część wkładki	1
zwyczajnych	258
Razem członków .	311.

Ogólna liczba członków zmniejszyła się zatem w ciągu roku 1907 o 12.

Sprawozdanie kasowe za czas od dnia

Przychód:

I. Nadwyżka przeniesiona z r. 1906		K. 7382-59
II. Wpływy do funduszu obrotowego:		
1) wkładki członków zwyczajnych:		
a) za rok 1905	80-—	
b) » » 1906	2905-—	
c) » » 1907	2122-42	
d) » » 1908	<u>43-87</u>	K. 5151-29
2) za sprzedane <i>Roczniki</i> bezpośrednio przez Administrację		» 66-90
3) narosłe odsetki:		
a) funduszu zakładowego:		
za czas od dnia 1 stycznia 1907 do 31 grudnia 1907		K. 656-12
b) funduszu obrotowego:		
za czas od dnia 1 stycznia 1907 do 31 grudnia 1907	» <u>226-04</u>	» 882-16
4) ze zmiany obcych monet		» <u>22-64</u> » 6122-99
III. Wpływy do funduszu zakładowego:		
1) wkładki członków dożywczych		» 62-50
2) dary		» <u>166-10</u> » 228-60
		K. 13734-18

Bilans z dniem

Stan czynny:

I. Kapitał funduszu obrotowego		K. 6853-97
II. » » zakładowego		» 16966-44
III. Na rachunku członka Wydziału Dra Ign. Kosińskiego		» 779-99
		K. 24600-40

1 stycznia 1907 do 31 grudnia 1907.

Rozchód:

I. Koszta wydawnictw:

Roczniki nauk rolniczych:

a) za druk <i>Roczników</i> . . . K.	2572·20	
b) » honorarya autorskie . »	1192·50	
c) » honorarium redaktora »	278·80	
d) » druk odbitek autorskich »	438·50	K. 4482·—

II. Koszta druków:

a) druk V. sprawozdania Wydziału za r. 1906 . . . . . K.	108·—	
b) druk zaproszeń na Walne Zgromadzenie »	7·50	
c) druk przypomnień o wkładkach . . »	9·—	» 124·50

III. Subwencya na wydanie pracy Dra Serkowskiego p. t.

»Mleko i mleczarstwo« . . . . . »	250·—	
-----------------------------------	-------	--

IV. Potrzeby kancelaryjne . . . . . » 28·83

V. Portorya i ekspedycja *Roczników* . . . . . » 365·29

VI. Należytości stemplowe . . . . . » —10

VII. Koszta tłumaczenia statutu . . . . . » 67·—

VIII. Koszta tłumaczenia statutu z języka czeskiego . . . . . » 20·—

IX. Płace funkcyjnaruszzy i służ:

1) pensya urzędnika za 12 miesięcy . . »	600·—	
2) remuneracya kursora » 10 » . . »	100·—	» 700·—

X. Przeniesienie do funduszu zakładowego . . . . . » 228·60

XI. Nadwyżka przeniesiona na r. 1908 . . . . . » 7467·86

K. 13734·18

31 grudnia 1907.

Stan bierny:

I. Fundusz zakładowy przeniesiony z r. 1906	K. 16903·94	
Wpływ w r. 1907 . . . . . »	228·60	K. 17132·54
II. Nadwyżka na r. 1908 . . . . . »		7467·86

K. 24600·40

$$346 \cdot 10 \} = \text{kor} : 1$$

$$\frac{306}{692} : 346 = 28.46$$

Na mocy § 5 statutu, członkom zwyczajnym Wydział może

zławić wysokość opłacanej przez nich wkładki do połowy. Z końcem roku sprawozdawczego było 23 członków (czyli ok. 8.7% ogólnej liczby członków zwyczajnych), którzy z tej ulgi korzystali.

Wśród 263 członków zwyczajnych do końca roku 1907 nie uiszcili wkładki za r. 1905 — 2, za 1906 — 30, a za rok 1907 — 138.

Natomiast w ciągu r. 1907 złożyły wkładkę: 3 członków za r. 1905, 153 członków za r. 1906, 114 członków za r. 1907 (t. j. 2-ch część wkładki, 14-tu zniżoną wkładkę oraz 98-miu pełną wkładkę), 2 członków pełną wkładkę za r. 1908 i 1 część wkładki za r. 1908.

Powyższe sprawozdanie kasowe uzupełniamy następującymi uwagami:

1) w sprawozdawczym roku nie pobraliśmy od księgarni Spółki wydawniczej polskiej należnej Towarzystwu kwoty K. 77 za sprzedane w ciągu handlowego r. 1906/7 *Roczniki nauk rolniczych*; należność ta jednak wpłynęła dopiero w miesiącu styczniu 1908.

2) W r. 1907 wpłynęła do funduszu zakładowego część wkładki członka dożywotniego K. 62.50, dalej ofiarowana przez grono byłych uczniów Szkoły dublańskiej a uzyskana z sprzedaży dzieła Goltza: »Organizacja gospodarstwa wiejskiego« kwota K. 160 — oraz K. 6 h. 10, złożone w darze.

3) Koszta wydawnictwa *Roczników nauk rolniczych* wzrosły w r. 1907 w porównaniu z r. 1906, bo gdy w r. 1906 wynosiły K. 1.690.94, to w r. 1907 podniosły się do K. 4.482.—

Powodem było wydanie w roku sprawozdawczym [dwu zeszytów, podczas gdy w r. 1906 wydaliśmy tylko jeden zeszyt *Roczników nauk rolniczych*. Ta sama przyczyna wpłynęła na wzrost wydatku na portorya.

4) Urzędnikowi Towarzystwa podwyższyliśmy płacę o K. 120.— rocznie.

5) Porównując bilans Towarzystwa z dnia 31 grudnia 1907 r. z bilansem z dnia 31 grudnia 1906 r., widzimy,

że fundusz zakładowy, który z końcem r. 1906 wynosił K. 16.903·94 urósł w ciągu roku sprawozdawczego zaledwie o koron 228·60, tak że w dniu 31. grudnia 1907 wynosił K. 17.132·54 (na książeczce kasy oszczęd. m. Krakowa Nr. 199.451 złożono K. 16.966·44, resztę K. 166·10 ulokowano dopiero w r. 1908).

6) Bilans z r. 1907 zamykamy nadwyżką K. 7.467·86, z której K. 6.496·15 po odtrąceniu sumy, potrzebnej na wydatki bieżące (K. 357·82) a znajdującej się w kasie skarbnika, złożone jest na książeczce kasy oszczęd. miasta Krakowa Nr. 211.002, natomiast reszta K. 779·99 obciąża rachunek p. Dra Kosińskiego, jakkolwiek tenże w kasie podręcznej administracji Towarzystwa w Królestwie Polskiem posiada tylko K. 279·99, bowiem K. 500. — wypłacił dnia 27 grudnia 1907 prezesowi, który tę kwotę wręczył skarbnikowi po jego powrocie do Krakowa w dniu 10. stycznia 1908.

Wydział Towarzystwa odbył posiedzenie w dniu 18 maja 1907 i przyjął do wiadomości sprawozdanie redakcyjne i administracyjne oraz postanowił w celu uczczenia pamięci ś. p. Stanisława Chełchowskiego, dożywotniego członka Towarzystwa i członka Komitetu redakcyjnego, przyczynić się pewną sumą do zbieranego w Królestwie Polskiem funduszu imienia zmarłego.

Dalej Wydział zastanawiał się nad myślą utworzenia przy Akademii Umiejętności w Krakowie instytutu nauk rolniczych, według podobnych zasad, na jakich utworzono przy Akademii Umiejęt. czeskiej w Pradze »Instytut polityczno-ekonomiczny«.

Na życzenie Kółka samokształcenia słuchaczy Akademii rolniczej w Dublanach postanowiono temuż Kółku bezpłatnie przysyłać *Roczniki nauk rolniczych*.

W dniu 3 lipca 1907 zwróciło się do Wydziału Centralne Towarzystwo rolnicze w Warszawie, z propozycją delegowania przedstawiciela Towarzystwa dla popierania polskiej nauki rolnictwa do komisji dla »Kasy imienia Stanisława Chełchowskiego«. Przychylając się do tego życzenia, wybrał Wydział z grona swego p. Dra Ignacego Kosińskiego i zawiadomił o tym wyborze Centralne Towarzystwo rolnicze w Warszawie.

Na dzień 21 lipca 1907 zwołał Wydział do Lwowa IV. zwyczajne Walne Zgromadzenie. Termin ten wybrano z tego

powodu, iż spodziewano się, że z okazji Zjazdu przyrodników i lekarzy w Lwowie zbierze się na Walnem Zgromadzeniu większa liczba obradujących. Zebranie odbyło się w jednej z sal Uniw. lwowskiego, lecz z powodu braku wymaganego przez statut kompletu nie mogło powziąć uchwał.

Prezes Towarzystwa Prof. Dr. Emil Godlewski otworzył posiedzenie. Na wstępie poświęcił Prezes gorące wspomnienie zmarłym członkom: Stanisławowi Chełchowskiemu, Prof. Władysławowi Lubomęskiemu, Leonowi Kontrymowi i Maryanowi Węgleńskiemu.

Pamięć zmarłych uczcili zgromadzeni przez powstanie z miejsc.

Dalej powitał p. Prezes delegatów gal. Towarzystwa gospodarskiego w Lwowie, Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, krakowskiego Towarzystwa rolniczego, Centralnego Towarzystwa gospodarskiego w Poznaniu i Bratniej Pomocy Słuchaczy Akademii rolniczej w Dublinach.

Po odczytaniu przez urzędnika Towarzystwa, Tadeusza Pająka, nadeszłych telegramów i protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia, zabrał głos Prof. Dr. Waleryan Klecki, jako referent Wydziału, i przypomniał zgromadzonym treść sprawozdania Wydziału za r. 1906, które członkowie w swoim czasie otrzymali. Następnie dał pogląd na prace redakcyjne w ciągu r. 1907 oraz na ruch członków i fundusze. Przemówienie swoje zakończył apelem do zgromadzonych, aby w gronie znajomych zjednywali dla Towarzystwa nowych członków.

Prof. Tadeusz Sikorski, jako członek komisji kontrolującej, nie mogąc brać udziału osobiście w obradach, nadesłał na Walne Zgromadzenie pisemny wniosek tej treści:

»Walne Zgromadzenie udziela Wydziałowi Towarzystwa absolutoryum z zarządu majątkiem Towarzystwa w roku 1905 i 1906«.

Jak już wspomniano wyżej, z powodu braku kompletu żądanych uchwał nie powzięto, nie można też było dokonać wyboru sekretarza i komisji kontrolującej.

W Krakowie dnia 25 lutego 1908.

